

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Översiktsplan ÖP 2030

Planeringsstrategi

Antaget av kommunfullmäktige den 2023-06-19.

Planeringsstrategin syftar till att dels ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet, dels kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen samt att bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell. Strategin ska, utöver att pröva översiktsplanens aktualitet, även tydliggöra vägen framåt för det översiktliga planarbetet. Om översiktsplanen regelbundet blir föremål för politisk helhetsbedömning blir det också klarlagt om planen fortfarande ger uttryck för de övergripande politiska målen i kommunen.

Sammanfattande bedömning av översiktsplanens aktualitet

Kommunens bedömning är att en ny kommunövergripande översiktsplan inte behöver tas fram och att det fortsatta planeringsarbetet främst ska fokusera på att hålla planeringsdokument relaterade till översiktsplanen aktuella.

Ansvarig för att dokumentet är aktuellt och att aktuell version publiceras på intranätet och i förekommande fall på kommunens webbplats: Planeringsavdelningen.

Innehållsförteckning

Planeringsstrategi	1
Bakgrund	4
Lagändring, Nationella strategier m.m.	4
Mellankommunala intressen	4
Övriga allmänna intressen	5
Aktualitetsprövning	5
Utvecklingsinriktningar	5
Mark- och vattenanvändning	6
Utvärdering av övriga översiktliga planeringsdokument	7

Bakgrund

En översiktsplan är en kommunomfattande viljeriktning som ska spegla den politiska majoritetens uppfattning om vilken utveckling som önskas för kommunen. Till översiktsplanen kan olika strategier och tematiska tillägg tas fram som behandlar specifika frågor.

Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras.

För att översiktsplanen ska kunna vara vägledande behöver den och dess tillägg hållas aktuella och kontinuerligt följas upp. Den 1 april 2020 ändrades 3 kapitlet i plan- och bygglagen (PBL). Ändringarna innebär att kommunfullmäktige ska anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ett ordinarie val. I samband med framtagandet av en planeringsstrategi ska kommunen ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet samt kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen. Kommunen ska även bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell. Om kommunen inte antar en planeringsstrategi inom angiven tid upphör översiktsplanen att gälla.

Lagändring, Nationella strategier m.m.

Lagändringar och strategier m.m. som bedöms ha störst påverkan på Ovanåkers kommuns översiktsplanering listats nedan:

- Krav på riskbedömning i översiktsplan 3 kap. PBL
- Nytt sjätte kapitel om miljöbedömning i miljöbalken (MB)
- FN:s barnkonvention har blivit lag i Sverige
- Ändringar i bullerförordningen
- För planläggning intill transportleder för farligt gods bör RIKTSAM eller Länsstyrelsen i Dalarnas vägledning följas tills det finns en vägledning framtagen för Gävleborgs län.
- Regeringen har beslutat om en livsmedelsstrategi för Sverige med målet att "öka livsmedelsproduktionen i Sverige, stödja svensk och miljöinriktad matkonsumtion och skapa sysselsättning på svensk landsbygd

Mellankommunala intressen

Sedan översiktsplanen antagits har ett antal nya regionala planer och strategier antagits eller kommer antas av Region Gävleborg inom de närmaste åren:

- Regional utvecklingsstrategi (RUS) 2020–2030
- *Hållbar regional utveckling och tillväxt i Gävleborg – Nulägesanalys 2019*
- Gävleborgs funktionella geografi – Ortstrukturer och funktionella samband
- Näringslivets struktur och konkurrenskraft

- Regional besöksnäringstrategi för Gävleborg

Övriga allmänna intressen

- UNESCO har utnämnt Voxnadalen som biosfärområde.
- Ålkarstjärnarna har pekats ut som naturreservat

Aktualitetsprövning

Under aktualitetsprövningen tar kommunen ställning till frågor av betydelse för översiktsplanens aktualitet. Samtliga ingående delar av översiktsplanen samt fördjupningar och tillägg har analyserats och presenteras i tre delar. Den första delen *Utvecklingsinriktningar* utgår ifrån de sex olika utvecklingsinriktningar som *ÖP2030* har satt upp mål och strategier utifrån. Därefter har aktualiteten av kommunens *Mark- och vattenanvändning* analyserats. Eventuella dokument/planer/strategier etc. som tas upp i *ÖP 2030* utvärderas och listas i en tabell under *Utvärdering av övriga översiktliga planeringsdokument* nedan.

Utvecklingsinriktningar

Ovanåkers kommun har i översiktsplanen *ÖP 2030* identifierat sex olika utvecklingsinriktningar med flera mindre delmål och strategier. Utvecklingsinriktningarna bedöms vara fortsatt aktuella i sin helhet med några delar som bör ses över vid ett framtida översiktsplanearbete. Nedan listas endast de delar under respektive inriktning som behöver ses över.

1. Ovanåker närmare världen

Vid framtagandet av en översiktsplan görs en omvärldsanalys, gränser kollas och grannkommuner hörs, ytterligare koordinering av översiktsplanearbete är inte aktuellt. Vid större etableringar, till exempel vid förslag till annan markanvändning i gränsområden, sker det i samverkan med berörda grannkommuner. Vid ett framtida arbete ska eventuellt frågan om det civila försvaret och kommunens verksamhet för att hantera en höjd beredskap tas upp.

2. Leva och bo

Inga mål har identifierats som inaktuella för denna utvecklingsinriktning.

3. Samhällsservice och näringsliv

Behov av trygghetsbostäder och särskilda boenden med ny standard ses över vid ett framtida översiktsplanearbete. Detsamma gällande planlagd mark för industri och handel.

4. Natur- och kulturmiljö

Inga mål har identifierats som inaktuella för denna utvecklingsinriktning.

5. Klimat och hälsa

Målet att de geotekniska förutsättningarna ska klargöras vid detaljplaneläggning eller bygglovsprövning utanför detaljplanelagda områden bör ges en alternativ formulering för att visa på att olika förutsättningar kräver utredningar av olika omfattning.

6. Teknisk försörjning

Målet att verka för fjärrvärme bör formuleras om för att öppna upp för framtida teknikutveckling. Hela avsnittet *Kommunalt vatten och avlopp* bör ses över vid framtagandet av en ny översiktsplan för att hålla det aktuellt. Tillstånd för vattenverksamhet saknas fortfarande för Lobonäs vattenverk. Undersökningar genomfördes för en eventuell reservvattentäkt i Bornasenområdet. Dessa visade att förhållandena inte är lämpliga för ändamålet. Undersökning av förutsättningarna för en reservvattentäkt på andra platser i kommunen har diskuterats. Ett arbete pågår med enskilda avloppslösningar i Silfors då det är beslutat att de inte ska kopplas på det kommunala spillvattennätet.

Mark- och vattenanvändning

Den angivna markanvändningen i ÖP 2030 har utvärderats och de förändringar och delar som behöver ses över vid ett framtida översiktsplanearbete presenteras nedan.

Mark- och vattenanvändningskarta

Den kommunomfattande markanvändningskartan med tillhörande delområdeskartor innehåller mycket information där flera olika värden och intressen redovisas, detta leder till att kartan är svår att tyda. Relevansen av den information som redovisas och hur den presenteras bör därmed utvärderas. En bedömning bör även göras om en tydligare redovisning av potentiell mark- och vattenanvändning behövs i de mindre byarna utöver de två tätorterna och vad kommunen ser för lämplig markanvändning och potentiell utveckling på dessa platser.

Vid ett framtida planarbete är det viktigt att fokusera på tydlighet för att tillgängliggöra kartan och dess information. En digitaliserad översiktsplan med tillhörande karta möjliggör en tydligare redovisning av geografisk information genom funktioner så som in- och utzoomning samt möjligheten att kunna tända och släcka olika lager med information. Innehållet i markanvändningskartan är i sin helhet aktuell.

Riksintressen

Riksintressena för friluftsliv enligt 3 kap. miljöbalken har mellan 2016–2017 reviderats. För Ovanåkers kommun innebär det att avgränsningen och värdebeskrivningen för riksintresset FX 06 Voxnan uppdaterats. Det angivna riksintresset för vattenkraft i Runemo har upphört att gälla

och det riksintresseområde för vindkraft som omnämns i vindkraftsplanen finns inte längre utpekad. Riksväg 50 har utgått som riksintresse.

I gällande översiktsplans kartmaterial saknas riksintresset för totalförsvarets militära del. Kommunen berörs av de östra delarna av *Påverkansområde för väderradar*, Hudiksvall - TM0096.

Friluft- och fritidsområden

Avsnittet gällande friluftsområden och fritidsområden bör utvärderas och förtydligas.

I översiktsplanen har man valt att skilja på friluftsområden och fritidsområden där fritidsområden klassas som anlagda områden. Översiktsplanen är mer ingående gällande utvecklingen av respektive utpekad friluftsområde men vad som definierar ett friluftsområde är inte beskrivet. I översiktsplanen har fritidsområdena fått en samlad översiktlig beskrivning för samtliga områden trots den breda spridningen av användningar, allt från motionsslingor till crossbana.

Utvärdering av övriga översiktliga planeringsdokument

Nedan listas och utvärderas status och relevans av de övriga översiktliga planeringsdokumenten som antingen nämns i *ÖP 2030* eller som tillkommit sedan översiktsplanen antagits.

Dokument	Antagen	Påbörjad	Ej påbörjad	Upphört att gälla	Kommentar
Alfta – från bondby till industriort	1989-04-24				Bör uppdateras.
Avfallsplan	2021-03-01				
Bostadspolitisk strategi					En ny ska tas fram varje mandatperiod.
Bredbandsstrategi	2020-12-14				
Bullerkartläggning					Buller utreds vid behov i varje enskilt fall.
Cykelplan					Ej aktuellt att ta fram, ersätts av löpande utbyggnadsmål.
Edsbyn – Historiea Magistra Vitae	1987-10-26				Bör uppdateras
Energi- och klimatplan					Kommunen ser över den regionala energi- och klimatplanen för att eventuellt anta denna.

Fiskevårdsplan					En ny fiskevårdsplan är under framtagande och förväntas kunna antas under 2023
FÖP Alfta och Edsbyn					Inga nya fördjupade översiktsplaner bedöms vara nödvändiga att ta fram.
Handlingsplan för god kemisk och ekologisk status för vattenförekomster					Kommunen avser följa <i>Åtgärdsprogram för vatten 2022–2027</i> , Vattenmyndigheten Bottenhavet så att även miljö-kvalitetsnormer för vatten uppnås.
Handlingsprogram för att kontrollera radonhalterna					Ett handlingsprogram kommer inte att tas fram.
Handlingsprogram förorenad mark					Ett handlingsprogram bör tas fram.
Landsbygdsutveckling i strandnära lägen LIS	2010-12-20				Utvärdering av planen genomfördes 2019. Bör uppdateras.
Landsbygdsutvecklingsprogram					Det är inte prioriterat att ta fram någon i dagsläget.
Landskapsanalys Ovanåkers kommun	2010-02-12				Bör utvärderas.
Livsmedelsstrategi	2022-06-20				
Lokala miljömål					Nya miljömål är under framtagande och planeras kunna antas under 2023.
Naturvårdsprogram					Ej prioriterat att ta fram någon i dagsläget.
Strategi avseende översvämning, ras och skred					I och med de nya lagkraven 3 kap. 5 § PBL kommer frågan att behandlas vid ett framtida översiktsplanearbete.
Turismstrategi	2021-12-13				
VA-plan					En vattentjänstplan är under framtagande och förväntas kunna antas i december 2023.
Vindkraft	2011-09-26				Stora delar inaktuella. Planen bör upphävas.